

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Betänkandet ”Datalagring och integritet” SOU 2015:31

Förvaltningsrätten har beretts tillfälle att lämna synpunkter på betänkandet Datalagring och integritet. Förvaltningsrätten lämnar synpunkter under angivande av samma kapitel som i betänkandet.

Kapitel 4: Datalagring

Den 8 april 2014 meddelade EU-domstolen dom i målen C-293/12 och C-594/12, Digital Rights Ireland m.fl., angående giltigheten av datalagringsdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/24/EG om lagring av trafikuppgifter som genererats eller behandlats i samband med tillhandahållande av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster eller allmänna kommunikationsnät och om ändring av direktiv 2002/58/EG). EU-domstolen förklarade i domen datalagringsdirektivet ogiltigt (se bl.a. p. 69) eftersom unionslagstiftaren vid antagandet av direktivet överskred de gränser som proportionalitetsprincipen uppställer mot bakgrund av artiklarna 7, 8 och 52.1 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (rättighetsstadgan). Den svenska datalagringens förenlighet med Europakonventionen och EU-rätten är under prövning av Kammarrätten i Stockholm i mål nr 7380-14. Kammarrätten har den 28 april 2015 beslutat att inhämta förhandsavgörande av EU-domstolen

bl.a. gällande frågan om kraven på datalagring i sig och om de brottsbekämpande myndigheternas tillgång till dessa är förenliga med EU-rätten. Det finns således en osäkerhet huruvida de svenska reglerna om datalagring är förenliga med de krav som framgår av EU-rätten. Detta bör beaktas i ytterligare överväganden.

Kapitel 6: Krav på lagring inom EU?

EU-domstolen konstaterade i datalagringsdomen att datalagringsdirektivet inte krävde att uppgifterna skulle lagras inom unionen. Detta innebar enligt domstolen att den i artikel 8.3 i rättighetsstadgan uttryckligen föreskrivna oberoende myndighetskontrollen av att skydds- och säkerhetskraven följs inte fullt ut kunde anses vara garanterad (se p. 68). Utredningen gör dock bedömningen (se s. 178 ff. i betänkandet) att det inte bör införas något uttryckligt förbud mot att uppgifter som lagras enligt de svenska datalagringsreglerna förs över till ett tredje land (ett land utanför EU och EES) för lagring där eftersom de svenska reglerna erbjuder ett tillräckligt skydd. Efter datalagringsdomen är rättsläget enligt förvaltningsrättens mening osäkert huruvida datalagring utanför EU och EES kan tillåtas. I avvaktan på ett nytt direktiv eller avgörande från EU-domstolen bör inte ställning tas i denna fråga.

I övrigt, utifrån de intressen förvaltningsrätten har att beakta, har förvaltningsrätten inget att erinra mot förslagen i betänkandet.

Detta remissvar har beslutats av lagmannen Björn Johansson och förvaltningsrättsfiskalen Daniel Sandberg (referent).

Björn Johansson